

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ НЕПОВНІ ЛЕКСИЧНІ ПАРАЛЕЛІ ЯК ПРИЧИНА ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ

Божена Зінкевич-Томанек

Ягеллонський університет (Польща)

Streszczenie. Artykuł poświęcony jest homonimom międzyjęzykowym, czyli niepełnym ekwiwalentom leksykalnym. Przedmiotem analizy są ukraińsko-polskie pary czasowników z morfemami **-гад-** / **-gad-**, które mogą być źródłem błędów leksykalnych, bowiem prawie każdy ukraiński czasownik z morfemem **-гад-** różni się pod względem znaczeniowym od formalnego polskiego odpowiednika z morfemem **-gad-**. Tego rodzaju pary wyrazów są jednym z obiektów lingwistyki kontrastywnej.

Słowa kluczowe: lingwistyka kontrastywna, homonimia międzyjęzykowa, niepełne ekwiwalenty leksykalne, interferencja leksykalna, błędy leksykalne

Інтерференція, себто негативний трансфер, – це явище, з яким маємо справу у процесі комунікації іноземною мовою, а також при перекладі текстів з однієї мови на іншу чи під час створювання текстів мовою, яка функціонує в іншому мовному оточенні. Чи не найбільше проблем маємо з одиницями дуже подібними або навіть ідентичними фонетично, але різними за семантикою, стилістичною характеристикою чи лексотактичними особливостями. Саме вони є причиною різного роду помилок, чи, як це назвав З. Гросбарт, „транслатологічних нісенітниць” (translatorskich niedorzeczności)¹.

З. Гросбарт² наводить цілу низку помилок, спричинених оманливою міжмовною аналогією у різних перекладах поезії Т. Шевченка (м.ін. відомий фрагмент „Заповіту” у перекладі російською мовою Ф. Сологуба та фрагмент поеми „Сон” у перекладі Б. Лепкого). Напр.:

ТЕКСТ Т. ШЕВЧЕНКА	ПЕРЕКЛАД РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ
<i>Як умру, то поховайте мене на могилі</i>	<i>Как умру, похороните Вы меня в могиле</i>
<i>А ви в ярмі падаєте, Та якогось раю На тім світі благаєте? Немає! Немає!</i>	<i>W ciężkim jarzmie upadacie I raju jakiego Na tym świecie pożądacie? Nie ma, nie ma jego!</i>

¹ Z. Grosbart, *Teoretyczne problemy przekładu literackiego w ramach języków bliskopokrewnych (na materiale języka polskiego i języków wschodniosłowiańskich)*, „Acta Universitatis Lodzianensis”, Łódź 1984.

² Z. Grosbart, *Heterofemia międzyjęzykowa, czyli skutki nadmiernego zaufania do intuicji translatorskiej*, [w:] *Wielojęzyczność literatury i problemy przekładu artystycznego*, Warszawa-Gdańsk-Kraków-Łódź 1984, s. 38–39.

Українському слову *могила* у даному випадку відповідає російське *курган*, а не *могила*, натомість *той світ* це 'потойбічний світ', йому у польській мові відповідає слово *tamten*, тому фразу треба було перекласти *na tamtym świecie*.

У передмові до словника польсько-болгарських „лексичних пасток” читаємо:

Jeżeli mamy do czynienia z językami genetycznie lub geograficznie bliskimi sobie, to stwierdzamy, że tego typu odchyłeń spotyka się bardzo dużo, a ich zróżnicowanie semantyczne jest rozmaite, od stosunkowo nieznacznego po przeciwstawne. Najczęściej źródłem ich jest wspólne dziedzictwo podstaw i środków słowotwórczych oraz wzajemne zapożyczenia, także ze wspólnych źródeł, przy różnym rozwoju semantycznym i stylistycznym³.

Найбільш популярним довгі десятиліття був термін „фальшиві друзі перекладача”, введений французькими вченими М. Кесслером і Ж. Дерокіні в 1928 р.⁴ Часто дослідники використовували також терміни „міжмовні омоніми” або „міжмовні пароніми”⁵.

В. Дубичинський називає такі пари „лексичними паралелями”, причому, на його думку, цей термін охоплює „як пари слів з однаковим значенням, так і пари слів, які частково або повністю відрізняються за семантикою, у зв'язку з чим виділяються паралелі повні, неповні і оманливі”⁶. Термін „лексичні паралелі” має нейтральний характер (на відміну від емоційно забарвленого словосполучення „фальшиві друзі перекладача”) і адекватний самому об'єкту дослідження. Приклади такого підходу знаходимо у російсько-німецькому словнику лексичних паралелей В. Дубичинського і Т. Ройтера⁷.

Словацькі мовознавці називають подібні пари лексем міжмовними омонімами або „зрадливіми словами”⁸, а болгарські мовознавці запропонували термін „апроксимати”⁹. Само явище називається „апроксимація” (від лат. *aproximatio* 'зближення, наближення; зображення чогось не зовсім точно'), а відповідні пари слів різних мов, подібні за формою, але різні семантично називаються апроксиматами. Варто зазначити, що цей термін прийняли деякі польські славісти. Згідно з класифікацією М. Карпачевої виділяються повні апроксимати (за В. Дубичинським, „ложные лексические параллели”) і часткові апроксимати (відповідно – „неполные лексические параллели”). Проте з відомих причин поза увагою М. Карпачевої залишаються пари слів, однакових не тільки за формою, але й за своєю семантикою (в термінології В. Дубичинського, „полные лексические параллели”).

³ M. Karpaczewa, Ch. Symeonowa, E. Tokarz, *Pulapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-bułgarskich*, Katowice 1994, s. 5.

⁴ M. Koessler, J. Derocquigny, *Les faux amis, ou les pieges du vocabulaire anglais. Conseils aux traducteurs*, Paris 1928.

⁵ Р.А. Будагов, *Ложные друзья переводчика*, [w:] *Человек и его язык*, Москва 1974, с. 141-146. Див. також: О.С. Ахманова, *Словарь лингвистических терминов*, Москва 1966, с. 98; Э. А. Балалыкина, *Роль межъязыковой паронимии в сопоставительном описании и изучении русского языка*, „Русский язык за рубежом”, 1991, № 3, с. 54-58; Н.В. Заславская, *О межъязыковых омонимах в русском и украинском языках*, [w:] *Язык и культура*, Киев 1992, с. 107-108; В.В. Коптілов, *Міжмовні омоніми і питання перекладу*, „Вісник Київського університету”, Серія філології, 1962, Вип. 2; О. Д. Пономарів, *Стилістика сучасної української мови*, Київ 1992, с. 52, 55.

⁶ В.В. Дубичинський, *Лексические параллели*, Харьков 1993, с. 71.

⁷ В. Дубичинський, Т. Ройтер, *Русско-немецкий словарь лексических параллелей*, Харьков-Клагенфурт 2008.

⁸ M. Pančíková, *Zrádni slová v polštine a slovenčine*, Bratislava 1993.

⁹ M. Karpaczewa, *Aproksymaty – wyrazy różnych języków o podobnej formie a odmiennym znaczeniu (na przykładzie języka polskiego i bułgarskiego)*, „Rocznik Sławistyczny”, 1987, XLV, z. 1, s. 45-50; M. Karpaczewa, *O jednej kategorii aproksymatów języka polskiego i bułgarskiego*, [w:] *Sławistyczne studia językoznawcze*, Wrocław 1987, s. 163-165.

Наприкінці ХХ ст. у Польщі було надруковано кілька словників, які фіксують пари польських слів, зіставлених з подібними фонетично словами німецькими, англійськими та болгарськими, хорватськими і чеськими.

Недавно у 2002 році у видавництві Вроцлавського університету вийшов російсько-польський словник міжмовних омонімів Кшиштофа Кусаля¹⁰. У словнику зафіксовані лексичні омоніми, лексико-граматичні омоніми (коли слова належать до різних частин мови), а також приклади омонімії слова и словосполучення, напр.: рос. *вместе* – пол. *w mieście*, рос. *замок* – пол. *za rok*). У передмові автор пише:

W naszym opracowaniu homonimia międzyjęzykowa postrzegana jest jako porównawcza kategoria leksykalna, gdzie homonimy międzyjęzykowe wyrażają stosunek dwóch leksemów o ekwiwalentnej formie (o prawie identycznym lub podobnym brzmieniu) i nieekwiwalentnej treści¹¹.

В польських виданнях, крім терміна „міжмовні омоніми”, вживаються ще інші терміни. Р. Ліпчук пише про німецько-польські тавтоніми (із грецької – *tauto* ‘те саме’, *onima* ‘назва’), як слова, подібні за формою, але різні за значенням¹².

Останнім часом вийшли також чотири словники „польсько-слов’янських контактів”. У хронологічно першому із них вживається термін „омонімія”, причому в ньому дійсно зібрано слова, однакові за формою, але зовсім різні за значенням¹³. Натомість у польсько-болгарському¹⁴ та польсько-хорватському¹⁵ словниках уводиться запропонований болгарськими мовознавцями термін – „апроксимати”. Автори цих двох словників вживають загальну назву серії словників, у яких фіксуються пари слів польської мови і другої, південнослов’янської мови – „*Pułapki leksykalne*” (лексичні пастки), що само по собі перегукується з думкою, що відкритість терміна „ложные друзья переводчика”, як пише Р.А. Будагов „как бы напоминает, какие ловушки ожидают всех, кто имеет дело с разными языками”¹⁶.

Словники із серії „*Pułapki leksykalne*” адресовані перш за все студентам слов’янської філології та перекладачам. У такому випадку повні лексичні паралелі, себто пари слів з однаковою формою та однаковим значенням залишаються поза увагою укладачів. В процесі навчання мови як

¹⁰ K. Kusał, *Rosyjsko-polski słownik homonimów międzyjęzykowych*, Wrocław 2002.

¹¹ Там же, с. VIII.

¹² R. Lipczuk, *Mały słownik tautonimów niemiecko-polskich*, Warszawa 1990.

¹³ M. Szalek, J. Nečas, *Czesko-polska homonimia. Czesko-polski słownik wyrazów o identycznym lub podobnym brzmieniu oraz wyrazów o identycznym lub podobnym zapisie, lecz odmiennym znaczeniu*, Poznań 1993.

¹⁴ M. Karpaczewa, Ch. Symeonowa, E. Tokarz, *Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-bułgarskich*, Katowice 1994.

¹⁵ E. Tokarz, *Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-chorwackich*, Katowice 1998.

¹⁶ Р.А. Будагов, *О новых изданиях словарей типа „Ложные друзья переводчика”*, „Изв. АН СССР, Серия литературы и языка”, 1970, № 1, с. 65.

іноземної вони не вимагають спеціального обговорення, вони можуть і повинні використовуватися як позитивний трансфер.

У словнику за ред. Т. Орлось *Czesko-polski słownik zdradliwych wyrazów i pułapek frazeologicznych*, 2-е видання, яке вийшло 2006 року¹⁷, говориться про „czesko-polskie pozorne odpowiedniki leksykalno-semantyczne”, „złudne frazeologizmy”, „zdradliwe wyrazy”, „złudne / pozorne odpowiedniki”. Варто однак зазначити, що у випадку багатозначних пар слів словник відмічає як відмінні, так і однакові значення.

Також у *Словнику російсько-українських міжмовних омонімів* М. Кочергана¹⁸ зафіксовані пари слів, які звучать подібно, але різняться семантично, хоча можуть також в окремих значеннях збігатися. Напр., в російській мові є слово **брак**¹ ‘супружеские отношения, законно оформленные’, еквівалентом якого в українській мові є слово **шлюб**.

Крім цього, в обох мовах існує омонім **брак**² ‘недоброка-чественные, с изъяном предметы производства’.

Проте в українській мові вживається слово **брак**¹ ‘чогось не вистачає’ (не писала через брак часу), якому в російській мові відповідають слова **нехватка**, **недостаток** чого-либо, **отсутствие** кого-, чого-либо. Таким чином **брак**² і його формальний відповідник обох мовах звучать однаково і мають ідентичне значення, але українське слово **брак**¹ не збігається за значенням з російським **брак**¹. Такого типу пари слів є об’єктом контрастивної лінгвістики.

Останнім часом дедалі більше вивчається негативний, гальмуючий вплив мовної інтерференції, яка є наслідком подібностей або слабких контрастів обох мовних систем.[...] Тому КЛІ приділяє увагу не тільки значним контрастам, а й малопомітним відмінностям, де особливо важко боротися з впливом мовної інтерференції¹⁹.

В результаті аналізу матеріалу українських і польських словників, а також на основі дидактичної та транслатологічної практики було виявлено дуже багато співвідносних українсько-польських пар неповних та фальшивих (оманливих) лексичних паралелей. Це підтверджує повторювану часто думку, що чим більше споріднені мови, тим більше небезпечних оманливих збіжностей. Одних тільки іменникових пар нами було зібрано понад 750 прикладів.

З-посеред іменникових лексичних паралелей (*аванс* – *awans*, *когорта* – *kohorta*, *кошти* – *koszty*, *пенсія* – *pensja*; *лава* – *ława*, *ліхтар* – *lichtarz*, *майдан* – *majdan*, *мийка* – *myjka* тощо) тільки невелика кількість це запозичення, натомість значна більшість зібраних іменників – це загальнослов’янські слова високої частотності.

¹⁷ *Czesko-polski słownik zdradliwych wyrazów i pułapek frazeologicznych*, pod red. T.Z. Orłoś, Kraków 2006.

¹⁸ М. Кочерган, *Словник російсько-українських міжмовних омонімів*, Київ 1997.

¹⁹ Ю.О. Жлуктенко, В.Н. Бублик, *Контрастивна лінгвістика. Проблеми і перспективи*, „Мовознавство”, 1976, № 4, s. 3–15.

[...] Сформировавшись из единого источника, слова родственных языков впоследствии начинают функционировать в каждом из них настолько своеобразно, что не позволяют говорить о семантическом и стилистическом единстве лексем, с генетической точки зрения, казалось бы, совершенно однородных²⁰.

Цікаво простежити співвідносність значень слів, які в обох мовах мають спільну слов'янську кореневу морфему. В аналізованому матеріалі зі спільною кореневою морфемою переважають дієслівні лексичні паралелі, а також пов'язані з ними мотивовані слова.

Аналіз показує, що тут можна виділити дві великі групи лексичних паралелей.

1. Пари слів, у яких коренева морфема (ідентична за формою, а також за етимологією) має зовсім інше значення;

2. Пари слів, у яких причиною відмінної семантики є не стільки кореневі морфеми (у даному випадку вони і фонетично і семантично здебільшого тотожні), скільки префікси, які звучать однаково, але вносять інше значення, напр.: *злетіти* 'летячи, піднятися в повітря' – *zlecieć* 'leśać spaść z góry na dół; stoczyć się, upaść'; 'zejść szybko, zbiec z góry na dół'.

Це можуть бути також слова, максимально подібні за значенням, але різні за стилістичним забарвленням, напр., *вибувати* – *wybywać*. Пор. напр., українську фразу «які конструкції вибувають з мови», яку неможливо перекласти за допомогою розмовного дієслова *wybywać*.

Об'єктом цієї розвідки є українсько-польські дієслівні пари слів з кореневою морфемою **-гад- (-gad-)**. Більшість наведених нижче пар це оманливі лексичні паралелі, себто формально однакові дієслова, часто багатозначні, які в жодному зі значень не збігаються, у зв'язку з чим вони відносяться до першої групи.

Українсько-польські неповні паралелі з морфемами -гад- / -gad			
гадати	gadać	нагадатися	nagadać się
вігадати	wygadać	перегадати	przegadać
вигадувати	wygadywać	перегадувати	przegadywać
відгадувати	odgadywać / odgadnąć	погадати	pogadać
догадати	dogadać / dogadywać	пригадати	przygadać
догадатися	dogadać się	пригадувати	przygadywać
догадуватися	dogadywać się	прогадати	przegadać
загадати	zagadać / zagadnąć	прогадувати	przegadywać
загадувати	zagadywać	розгадати	rozgadać
згадати	zgadnąć	розгадувати	rozgadywać
згадувати	zgadywać	угадати	ugadać
нагадати	nagadać	угадувати	ugadywać

²⁰ Р.А. Будагов, *Типы соответствий между значениями слов в родственных языках*, [w:] *Язык, история и современность*, Москва 1971, s. 109–130.

Спільність походження вихідного слова *gadati* не викликає сумніву, проте у кожній із мов морфема **-гад- (-gad-)** має у більшості прикладів інше значення, у зв'язку з тим що кожна з цих мов продовжує інше значення праслов'янського *gadati* 'думати, передбачати, говорити'²¹: в українській мові домінуючим, основним елементом семантики дієслів з морфемою **-гад-** є 'думати, передбачати', натомість у польській мові дієслова з морфемою **-gad-** реалізують значення 'говорити' (з-посеред слов'янських мов тільки у словенській мові подібне дієслово пов'язане з дією мовлення: слн. дієслово *gádati* 'допитуватися'). Пор.: *gadati* 'думати, розмірковувати, міркувати' – *gadać* *pot.* 'mówić, rozmawiać, opowiadać' (*розм.* 'говорити, розмовляти, розказувати').

Деякі українські дієслова з **-гад-** (*відгадати, нагадувати, нагадуватися, спогадати, спогадувати*) не мають у польській мові формальних відповідників, у зв'язку з чим залишаються поза нашим аналізом.

Лише у двох випадках в українському дієслові можна вбачати – хоча необов'язково – сему 'говорити'. Це дієслова: *віггадати*, у тлумаченні 2. значення якого вживається слово *говорити*, хоча та сама дія можна виконуватися не лише усно, але й писемно чи навіть подумки, а також дієслово *згадати*, яке у тлумаченні 2. значення має слово *називати*, хоча слід зазначити, що називаємо не тільки усно, але часто писемно. Приклади:

віггадати, -аю, -аєш, *док., перех.* / *вігадувати*, -ую, -уєш, *недок., перех.*

1. 'Думаючи, міркуючи, знаходити якесь рішення, додумуватися до чого-небудь'.

// 'Створювати, винаходити що-небудь нове, те, чого раніше не було'.

2. 'Говорити, описувати те, чого немає і не було, створювати в уяві'. // *на кого*.

Говорити неправду, робити наклеп'.

3. *тільки недок.* 'Виявляти примхи; вередувати'.

згадати, -аю, -аєш, *док., перех.* / *згадувати*, -ую, -уєш, *недок., перех.*

1. 'Відтворювати в пам'яті, свідомості події, обставини, образи і т. ін. минулого, відновлювати уявлення про кого-, що-небудь'.

2. 'Побіжно називати кого-, що-небудь, коротко повідомляти, зауважувати про когось, щось' // *перев. док., кому.* 'Пригадати кому-небудь щось сказане чи зроблене ним раніше'. *Згадувати добрим словом*.

Саме тому як звичайну лексикографічну помилку треба розглядати словникове пояснення польського слова *zgadywać* двома українськими дієсловами: *відгадувати* (правильний еквівалент!), *згадувати* (неправильний еквівалент!)²².

Лише у парі дієслів *відгадувати* – *odgadywać* виявлено подібне значення 'пояснити, знайти відповідь' (хоча необов'язково усну).

На основі зібраного матеріалу легко можна уявити українські фрази, які з огляду на потенційну інтерференцію можуть бути перекладені неправильно. Напр.: *Петро нагадав Маріїці про гостей* ≠ *Piotr nagadał Marijce o gościach*; *Мати погадала годину і врешті вирішила ...* ≠ *Matka pogadała przez godzinę i w końcu postanowiła....*

²¹ Етимологічний словник української мови, Київ 1982, т. 1, с. 449.

²² M. Jurkowski, B. Nazaruk, *Mały słownik ukraińsko-polski i polsko-ukraiński*, Warszawa 1998, s. 897.

Результати зіставлення показують, що більшість українських дієслів з морфемою **-гад-** – це нейтральні літературні слова. Лише кілька дієслів, причому тільки в окремих значеннях, мають кваліфікатори *розмовне* або *діалектне*. Натомість польські дієслова з кореневою морфемою **-gad-** майже всі мають розмовний характер і відмічаються з кваліфікатором *potoczny*. Виняток становлять дієслова *zagadać / zagadnąć / zagadywać; zgadnąć, zgadywać*, а також *odgadywać / odgadnąć* та український еквівалент *відгадувати / відгадати*, які не мають стилістичного забарвлення.

Подібні лексичні паралелі утворюють дієслова (і пов'язані з ними іменники, прикметники) з кореневою морфемою **-вільн-**, **-хил-**, **-хов-**, з тією однак різницею, що у цьому випадку коренева морфема в обох мовах зберігає своє етимологічне значення, натомість семантичні розбіжності спричинені префіксальними морфемами. Саме у них приховані ті нюанси значення зіставлюваних слів, які часто не дозволяють замінити українське слово його формальним польським відповідником. Напр., аналіз пояснень пари дієслів **звільнити** – **zwolnić** указує на те, що українське дієслово **звільнити** і його формальний польський відповідник **zwolnić** у деяких значеннях збігаються, але, коли йдеться про значення 'зробити кого-небудь вільним', обидва дієслова є семантичними еквівалентами лише у значенні 'давати волю, випускати когось з-під арешту', натомість на відміну від українського дієслова польське **zwolnić** ніколи не означає 'силою визволити когось; відвоювати захоплену територію'. У такому значенні у польській мові функціонує дієслово з префіксом **u-**, напр., **uwolnić kogo** або **wyzwolić zagarnięte tereny**. Звідси: *Пізнайте істину і істина звільнить вас* – *Poznajcie prawdę, a prawda was wyzwoli*; Поема Т. Тассо *Звільнений Єрусалим* – *Jerozolima wyzwolona*; **звільнити тарілку** – **opróżnić talerz**. І тільки в одному значенні ці дієслова повністю збігаються: **звільнити кімнату, посаду** – **zwolnić pokój, zwolnić posadę**.

Отже, українсько-польські лексичні паралелі, причому як неповні, так і оманливі, вимагають всебічного вивчення та лексикографічного опрацювання, причому семантику цих пар слів треба описувати дуже детально не тільки у спеціальних словниках лексичних паралелей, але й також у повних чи коротких за обсягом перекладних двомовних словниках, з урахуванням необхідних контекстів. Саме тому представлення повної об'єктивної картини лексичних паралелей вимагає аналізу не лише матеріалу, зафіксованого лексикографічно, але й матеріалу, актуалізованого в мовленні, себто у художніх та публіцистичних текстах, а також в усному мовленні. Розробка двомовних словників, з особливим урахуванням неповних та оманливих лексичних паралелей необхідна з суто прагматичних міркувань. Неповні та оманливі лексичні паралелі як своєрідне джерело помилок треба урахувати в процесі навчання української мови як іноземної, їх необхідно залучити до дидактичних матеріалів, звертаючи увагу на максимальну кількість словосполучень, у яких ці „лексичні пастки” вживаються. Це до-

поможе пов'язати українське слово з поняттям, а не з польським формальним (фонетичним) відповідником.

Вивчення цього типу корелятивних пар слів набуває все більшої актуальності. Недавно у Києві вийшов – правда, мінімальним тиражем 500 примірників – *Українсько-польський словник міжмовних омонімів і паронімів*²³, який містить понад 1400 словникових статей. Визначення таких лексичних паралелей створює умови для прогнозування потенційних помилок при вивченні української мови як іноземної, а тому це важливе для лінгводидактики й транслаторики. У публікаціях, присвячених питанням лінгводидактики нерідко наголошується на необхідності опрацювання навчальних матеріалів з урахуванням „адресата”. Напр. в Інституті полонійному Ягеллонського університету видаються підручники польської мови окремо для чехів, словаків, українців тощо. Словник неповних лексичних паралелей повинен стати своєрідним доповненням цього типу національно орієнтованих дидактичних матеріалів.

СЛОВНИКИ

Великий тлумачний словник української мови, Київ–Ірпінь 2003.

Новий тлумачний словник української мови, укладачі: В. Яременко, О. Сліпушко, Київ 1998.

Польсько-український словник, упорядники: С.Й. Левінська, Т. В. Старак, Львів 1998.

Jurkowski M., Nazaruk B., *Mały słownik ukraińsko-polski i polsko-ukraiński*, Warszawa 1998.

Słownik języka polskiego, pod red. M. Szymczaka, Warszawa 1978–1981.

Ukraińsko-polski słownik, pod red. S. Hrabca, P. Zwolińskiego, Wrszawa 1957.

Uniwersalny słownik języka polskiego, pod red. S. Dubisza, Warszawa 2008.

UKRAINIAN-POLISH INCOMPLETE LEXICAL EQUIVALENTS AS THE CAUSE OF INTERFERENCE

Summary. The article focuses on the interlinguistic homonyms, i.e. partial lexical equivalents. The purpose of this paper is to analyse pairs of Ukrainian and Polish verbs with morphemes **-рад-** / **-gad-**. These verbs can cause the lexical errors, since almost every Ukrainian verb with the morpheme **-рад-** differs semantically from its formal Polish equivalent with the morpheme **-gad-**. Pairs of words like these are the one of the objects of contrastive linguistics.

Key words: contrastive linguistics, interlinguistic homonymy, partial lexical equivalents, lexical interference, linguistic errors

²³ І. Кононенко, О. Співак, *Українсько-польський словник міжмовних омонімів і паронімів*, Київ 2008. Див. також: М. Беднаж, *Польсько-українська міжмовна омонімія*, *Studia i szkice slawistyczne* 3, Opole 2002.